

Výsledky sledování indikátoru:

Nakládání s komunálním odpadem
v mikroregionu Dražanská vrchovina
za rok 2014

Vydala: Mikroregion „Dražanská vrchovina“

Zpracovala: Mgr. František Vlk

© 2015

Ministerstvo životního prostředí

Za obsah tohoto dokumentu je výhradně odpovědný Svazek obcí "Dražanská vrchovina" a nelze jej v žádném případě považovat za názor MŽP.

Úvod

Způsob nakládání s komunálním odpadem je základním indikátorem udržitelného hospodaření se surovinami v obci, v tomto případě v mikroregionu Dražanská vrchovina. Indikátor zprostředkovaně prezentuje ochotu a uvědomění občanů i místní správy měnit své vzorce chování ve vztahu k životnímu prostředí. Cílem udržitelné obce, potažmo mikroregionu, musí být na prvním místě předcházení vzniku odpadů a na druhém místě postupné zvyšování podílu odpadů, které jsou materiálově využity.

Indikátor *Nakládání s komunálním odpadem* v první řadě stanovuje celkové množství komunálního odpadu na obyvatele obce/mikroregionu v kg za jeden rok. V další fázi stanovuje způsob nakládání s komunálními odpady. Různé způsoby nakládání s odpadem (odstranění odpadu skládkováním, energetické využití – spalování a materiálové využití odpadu jsou definovány v zákoně č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění). Za vytríděné složky odpadu jsou považovány následující látky: papír, plast směsný, PET lahve, sklo bílé i barevné, nápojový kartón (kompozitní odpady), kovy, nebezpečný odpad, biologický odpad, elektrošrot, baterie, stavební a velkoobjemový odpad. Doporučená frekvence sledování indikátoru je jednou za kalendářní rok.

Nakládání s odpady

Obce mikroregionu Dražanská vrchovina využívají pro likvidaci odpadu služeb společnosti RESPONO, a. s. Tato společnost vybudovala a provozuje od roku 1994 skládku komunálních odpadů skupiny S-003 v Kozlancech, okr. Vyškov, která plně odpovídá západoevropskému standardu. Skládky je komplexně zabezpečena a vybavena nepropustným dnem s izolací, dále systémem odvodu skládkových a povrchových vod a účinným odplyňovacím systémem. Samozřejmostí je pravidelně prováděná kontrola kvality podzemních vod v monitorovacích vrtech, deratizace a dodržování čistoty celého areálu skládky.

Ročně je zde ukládáno přibližně 37 000 t odpadů. Celková plocha skládky je 12 ha, plánovaná doba skládkování je 30 let. Jednotlivé části skládky se budují postupně, po etapách, od listopadu roku 1998 je v provozu již II. etapa skládky s kapacitou 293 000 m³ a plánovanou dobou skládkování 10-12 let. Skládky je průběžně rekultivována. V září 2008 byla vybudována III. etapa skládky s kapacitou 270 000 m³ a životností 10 let.¹

Metoda

Indikátor *Nakládání s komunálním odpadem* vyčísluje způsob, jakým je nakládáno s komunálním odpadem. Udává, kolik kilogramů a jaký podíl je skládkován; spalován; separován a opětovně využit.

Data, údaje o komunálním odpadu za rok 2014, byla získána od jednotlivých obcí mikroregionu Dražanská vrchovina. Všech jedenáct obcí zprostředkovalo údaje od firmy RESPONO, a. s., která má v daných obcích na starosti nakládání s odpady.

¹ Zdroj: <http://www.respono.cz>

Tabulka 1 – Rozdělení druhů odpadů pro mikroregion Dražanská vrchovina.

Recyklováno (separováno a opětovně využito)		2013	2014
	Kompozitní obaly		2 336 kg
Plast		70 290 kg	83 833 kg
Sklo		83 426 kg	79 843 kg
Papír		59 713 kg	58 239 kg
Kovy		8 710 kg	5 736 kg
Stavební odpad		97 290 kg	115 570 kg
Bioodpad		236 672 kg	856 011 kg
celkem		558 437 kg	1 201 612 kg
Dále vytríděno	Nebezpečný odpad	7 213 kg	10 800 kg
	Pneumatiky	1 779 kg	1 665 kg
	celkem	8 992 kg	12 465 kg
Skládkováno	Směsný odpad	1 547 429 kg	1 499 077 kg
	Biol.nerozl. odpad	26 230 kg	50 580 kg
	celkem	1 573 659 kg	1 549 657 kg
	celkem	2 141 088 kg	2 763 734 kg

Výsledky indikátoru za mikroregion Dražanská vrchovina

Celková produkce komunálního odpadu v mikroregionu Dražanská vrchovina za rok 2014 je **2 763,73 tun**. Na jednoho obyvatele mikroregionu připadá množství **346,11 kg**. V porovnání s rokem 2013 se **zvýšil objem produkovaného odpadu o 648,63 tun** (v roce 2013 celkem 2 115,10 tun), tzn. **zvýšení o 78 ,96 kg na obyvatele ročně**. Podrobnosti o jednotlivých obcích uvádí tabulka 2. Nejmenší produkce odpadu na obyvatele je zaznamenána v obcích Studnice a Nemojany, nejvyšší pak v obcích Luleč a Ruprechtov.

Tabulka 2 – Celková produkce komunálního odpadu v jednotlivých obcích mikroregionu v r.2014

Obec	Počet obyvatel	Komunální odpad celkem/t	Kg/osoba/rok
Luleč	835	515,50	617,36
Ruprechtov	591	274,94	465,21
Podomí	426	146,55	347,27
Nové Sady	97	32,17	331,64
Račice-Pístovice	1 146	372,12	324,71
Krásensko	418	133,89	320,31
Drnovice	2 374	749,70	315,79
Olšany	564	174,89	309,53
Ježkovice	376	102,65	273,00
Nemojany	681	172,88	253,86

Studnice	480	88,40	184,16
Mikroregion celkem	7985	2 763,73	346,11

Vytříděný odpad

Vytříděným odpadem se rozumí odpad, který není skládkován, patří sem tedy i separovaný a opětovně využitý odpad. Z celkové produkce komunálního odpadu bylo za rok 2014 v mikroregionu „Drahanská vrchovina“ vytříděno **51,50 %** odpadu, a to **1 421 096 tun**. Z toho je určeno k recyklaci **97 %**. Každý obyvatel ročně vytřídí **51,59 kg** odpadu.

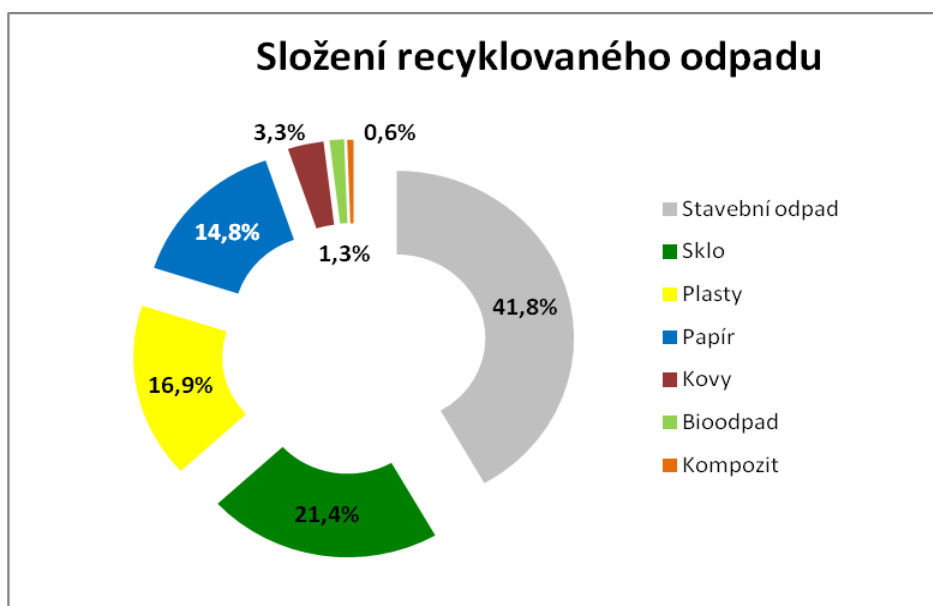
Separovaný a opětovně využitý odpad (recyklováno)

Celková produkce separovaného a opětovně využitého odpadu za rok 2014 je **1 408,63 tun**, což činí **40,35 %** z celkové produkce komunálního odpadu. Množství jednotlivých druhů odpadu v kilogramech jsou uvedeny v tabulce 3. Podíl jednotlivých druhů odpadu určeného k recyklaci znázorňuje graf 1. Nejvyšší podíl zde má po bioodpadu stavební odpad, který je firmou RESPONO, a. s., dále využit jako stavební materiál. Z tradičních položek separovaného odpadu má nejvyšší podíl na celkové produkci sklo, plast a papír, nejmenší potom kompozitní odpad, do kterého patří především nápojové kartony a jiné obaly z několika různých materiálů.

Tabulka 3 – Produkce separovaného a opětovně využitého odpadu za rok 2014 v kg a procentech.

	2013		2014	
	kg	%	kg	%
Stavební odpad	97 290		115 570	8,20
Sklo	83 426		79 843	5,66
Plasty	70 290		83 833	5,95
Papír	59 713		58 239	4,13
Kovy	8 710		5 736	0,40
Bioodpad	236 672		236 672	75,46
Kompozit	2 336		2 380	0,16

Graf 1 – Podíl jednotlivých složek separovaného a opětovně využitého odpadu (2014).

Nebezpečný odpad

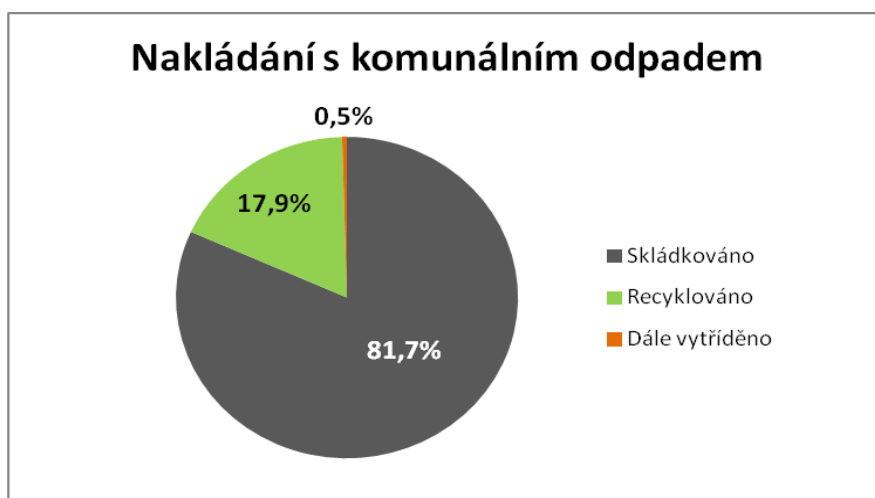
Celková produkce nebezpečného odpadu je **10 800 kg** za rok 2014, což činí **0,39 %** z celkové produkce komunálního odpadu. Na jednoho obyvatele mikroregionu Dražanská vrchovina připadá **1,35 kg**, což je negativní zvýšení oproti roku 2013, kdy se jednalo o 0,92 kg nebezpečného odpadu na jednoho obyvatele.

Nakládání s komunálním odpadem

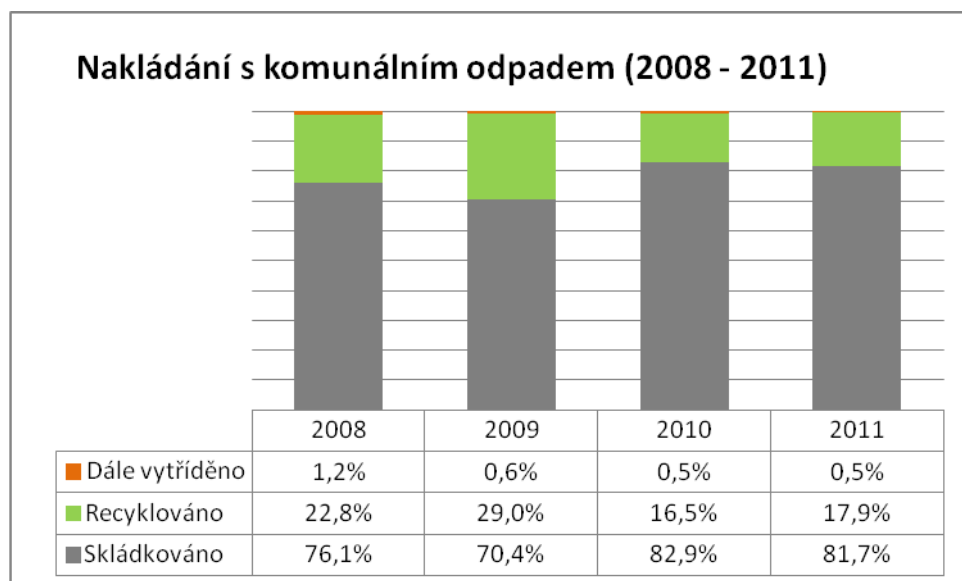
V grafu 2 a 3 je znázorněno, jaký podíl komunálního odpadu je skládkován, recyklován a dále vytríděn v roce 2014 i předchozích letech. **Největší podíl, a to 52,16 % komunálního odpadu na území mikroregionu Dražanská vrchovina je skládkován, což je mírné zlepšení oproti roku 2013, kdy bylo skládkováno 73,5 %.**

Snížení podílu skládkovaného odpadu se projevilo ve zvýšení podílu recyklovaného odpadu, a to posunem z loňských 16 % na 18 % komunálního odpadu. Dle dodaných údajů je spalováno 0 % komunálního odpadu nebo tento podíl není znám.

Graf 2 – Nakládání s komunálním odpadem v roce 2014.

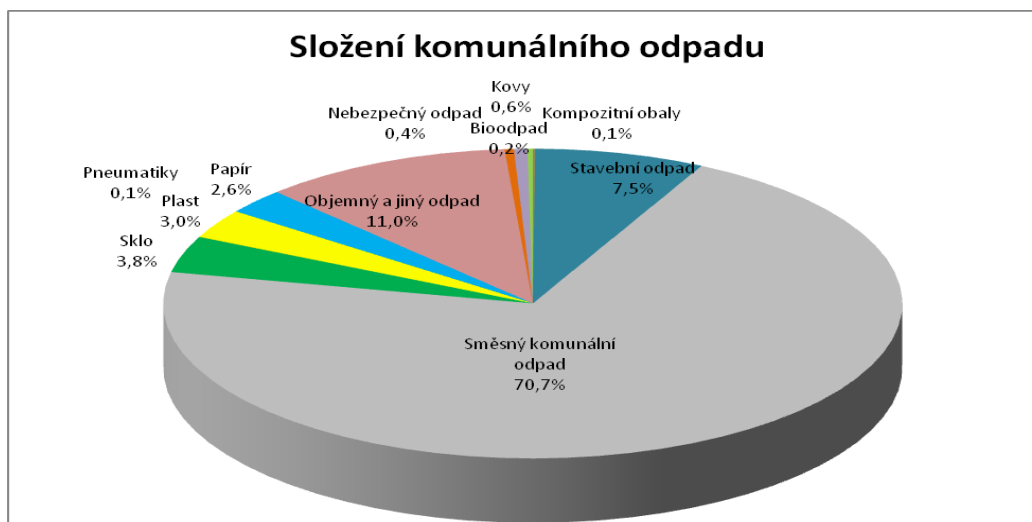
Graf 3 – Nakládání s komunálním odpadem v letech 2008–2010.

Tabulka 4 – složení komunálního odpadu v r.2014

Komunální odpad	2013		2014	
	kg	%	kg	%
Směsný kom.odpad	1 547 429	73,16	1 499 077	54,24
Sklo	83 426	3,94	79 843	2,88
Plast	70 290	3,32	83 833	3,03
Papír	59 713	2,82	58 239	2,11
Kov	8 710	0,41	5 736	0,20
Biodpad	236 672	11,80	856 011	30,97
Stavební odpad	97 290	4,59	115 570	4,18
Kompozit	2 336	0,11	2 380	0,08
Nebezp.odpad	7 213	0,34	10 800	0,39
Pneumatiky	1 779	0,08	1 665	0,06
<i>Celkem</i>	2 115 100	100,00	2 736 730	100,00

Graf 4 – Podíl směsného odpadu na celkové produkci komunálního odpadu.

Závěr

Roční produkce komunálního odpadu na jednoho obyvatele mikroregionu Dražanská vrchovina je **346,11 kg**, což je množství nižší než celostátní průměr (317 kg/obyv./rok 2010)², výsledek zřejmě souvisí s vesnickým charakterem mikroregionu. V porovnání s předchozím rokem 2013 se zvýšil objem produkovaného odpadu o **648,63 tun**, tzn. zvýšení o **78,96 kg** na obyvatele ročně (graf 5). Nejmenší produkce odpadu na obyvatele je zaznamenána v obcích Studnice a Nemojany, nejvyšší pak v obcích Luleč a Ruprechtov. Opakuje se nejvyšší produkce komunálního odpadu na obyvatele v obci Luleč. Mikroregion využívá skládkování vysokého podílu komunálního odpadu (skládkování je nejméně udržitelným způsobem nakládání s odpadem), tímto způsobem je **nakládáno s 81,7 %** komunálního odpadu. Oproti předchozímu roku se jedná o mírné snížení podílu skládkovaného odpadu, naproti tomu došlo ke zvýšení podílu recyklovaného odpadu **z loňských 16 % na 18 %**. Vzhledem k výše uvedenému, zvýšení produkce odpadu a vysokému podílu skládkování, by měl mikroregion věnovat více úsilí do osvěty a informovanosti obyvatel ohledně produkce a možností využívání separace odpadu a bioodpadu.

Graf 5 – Celkový objem komunálního odpadu v letech 2008–2011.

2012 2013 2014

² ČSÚ, 2012. [http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/produkce_vyuziti_a_odstraneni_odpadu_v_roce_2010/\\$File/odpady_2010.pdf](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/produkce_vyuziti_a_odstraneni_odpadu_v_roce_2010/$File/odpady_2010.pdf)